

Từ Long Xuyên Đến Vịnh Subic, Phi Luật Tân

AH Tràm Nước

Cầu Hoàng Diệu-Long Xuyên

Tôi lập gia đình năm 1974 và đúng sáu tháng sau tôi rời Việt Nam một cách bất ngờ, đó là tháng Tư năm 1975. Mùa hè năm 1975 là thời điểm bất an nhất tại Việt Nam. Tuy được nghỉ hè nhưng chúng tôi không được đi xa vì nếu phải tiếp đón người dân tỵ nạn ở miền Trung đổ về thì mọi người phải sẵn sàng. Tôi nhớ mình có thương lượng với anh hiệu trưởng trước khi lên Sài Gòn thăm anh Ngoạn thì anh ấy vui vẻ đồng ý nhưng có căn dặn là: “Cô nhớ đừng đi quá lâu nhé.” Tôi hứa sẽ đi một tuần rồi trở lại nhưng thật ra tôi đã đi luôn. Sau này tôi được biết là anh hiệu trưởng hiền lành, dễ thương đã ra người

thiên cô, tôi không khỏi ngậm ngùi khi nghĩ đến anh.

Tôi lên Sài Gòn bằng cách có giang xe jeep với vợ của BS Tích và một vài người khác. Để tiện đi sớm ngày hôm sau, tôi đến nhà của ông bà Tích và ngủ qua đêm trên lầu với các con của ông bà ấy. Nhìn một chiếc giường còn trống và ‘ra’ giường được trải phẳng phiu, tôi hỏi xem mình có thể ngủ trên đó được không thì các em trả lời là “Không” vì nó có “Ma”. Nhìn gương mặt các em với vẻ nghiêm trọng khi nhắc đến chữ “Ma”, tôi thấy gáy của mình hơi lạnh lạnh như bị ai đang sờ vậy. Hỏi ra tôi mới biết bất kỳ người lạ nào

nằm trên chiếc giường này đều bị ma đè hay hất xuống sàn nhà, ngoại trừ các con của BS Tích.

Chỗ BS Tích và gia đình ở cũng là quân y viện Long Xuyên, nơi có rất nhiều người lính VNCH chết, nên chuyện oan hồn, uổng tử còn phảng phất đâu đây cũng rất dễ hiểu. Hơn nữa, nơi này cũng từng là nhà tù hồi trào Tây nên nó được xây dựng rất kiên cố với những cửa sổ có song sắt rất to. Tóm lại, bề ngoài của nơi này có vẻ âm u làm mọi người cảm thấy sợ sợ trước khi bước vào thì bên trong nó còn có những cái càng đáng khiếp sợ hơn nữa.

Tuy là nơi không ai muốn mình phải đến trừ khi đau yếu hay bị thương, bệnh viện này cũng có vài ưu điểm vì bên hông của nó nằm dọc theo bờ sông, mặt tiền thì đối diện với trường trung học Thoại Ngọc Hầu với cầu Hoàng Diệu nên thơ, với những hàng phượng vĩ nở rộ vào dịp hè và những nữ sinh trong tà áo dài trắng ngây thơ, e thẹn.

Đến Sài Gòn thì tôi được anh Ngoạn và gia đình cho biết là sẽ cùng với rất nhiều người khác tổ chức vượt tuyến tìm tự do. Tin này là cái sốc lớn đối với tôi vì Má tôi vẫn còn sống và tất cả anh, chị, em tôi vẫn còn đang ở VN. Sau khi quyết định sẽ theo anh Ngoạn, tôi có gởi một lá thư tay và nhờ người cháu mang về cho Má để chào từ giã Mẹ mình. Thật ra lúc đó là lá thư vĩnh biệt vì khi đi rồi thì tôi không biết ngày nào sẽ trở về. Điều này trở nên đúng, khi tôi biết tin Má của mình mất năm 1981.

Chúng tôi bắt đầu cuộc hành trình bằng cách ra Vũng Tàu và ở khách sạn để chờ ngày lên tàu Đại Dương. Đây là chiếc tàu

buôn lớn chuyên chở hàng tấn gạo, hàng hóa từ Việt Nam sang các nước ở châu Á

Hoa Phượng Vỹ. Ảnh Bách Tường

Trường Trung Học Thoại Ngọc Hầu với tượng của ngài

hay ngược lại. Nhờ anh trai của anh Ngoạn là sỹ quan cao cấp trên tàu nên cả đại gia đình được đi không phải tốn tiền, mà nếu họ có đòi đi nữa thì chúng tôi cũng không có một xu lận lưng để mà trả. Chúng tôi chờ ở khách sạn đôi ba ngày nhưng không thấy động tĩnh gì, nên định quay về Saigon vào sáng ngày hôm sau. Nào ngờ trong đêm đó thì đoạn đường từ Saigon ra Vũng Tàu bị giựt sập và mọi người biết là đã đến lúc mình phải lên tàu. Trong lúc đợi ông thị trưởng của Vũng Tàu và tướng Bùi Thế Lân đến thì trên radio đã nghe tiếng tướng Dương Văn

Minh kêu gọi toàn binh sỹ miền Nam nên buông súng đầu hàng để tránh cuộc tắm máu. Nghe đến đó thì mọi người trên tàu đều khóc...khóc như mưa.

Tàu Đại Dương nhỏ neo và trực chỉ ra khơi khi ông thị trưởng và tướng Lân lên tàu. May mắn cho chúng tôi là VC đã phóng pháo kích theo nhưng nhờ một sự che chở nào đó mà đạn chỉ rơi xuống biển thôi.

Bãi biển ở Vũng Tàu

Nước chúng tôi đến đầu tiên là Singapore nhưng không được phép vào hải phận của nước này. Chánh quyền Singapore đã tiếp tế thêm nhiên liệu, thực phẩm và khuyến chúng tôi sang vịnh Subic, nơi có sự hiện diện của hai quân Hoa Kỳ. Muốn đến Subic thì phải đi ngang qua Việt Nam, nơi chúng tôi được sinh ra, yêu mến nhưng sao bây giờ lại thấy sợ sệt, không muốn nhìn thấy nó nữa!!! Vì sợ VC khám phá ra mình nên mọi người được lệnh không được đốt đèn ban đêm. Con tàu của chúng tôi cứ lằm lũi đi trong bóng tối của đại dương đầy những bí ẩn với sự sợ hãi khôn cùng.

Qua con biển cực thì đến lúc thối lại. Trong lúc tàu Đại Dương cứ từ từ tiến gần hải phận của Phi Luật Tân thì đâu đó có người bắt loa nói: “Kính chào người Việt Nam”. Thì ra lời chào này bắt nguồn từ một chiếc tàu của Hoa Kỳ. Ôi giọng nói lơ lơ nửa Việt nửa Anh nghe đáng yêu làm sao! Nó cũng là tiếng nói chung của

những vị ân nhân mà chúng tôi sắp gặp sau những ngày khó khăn trên biển. Chúng tôi cảm động đến rơi nước mắt khi những người lính Mỹ với khuôn mặt trẻ măng đây nhân ái đang nắm tay từng người để giúp chúng tôi lên bờ. Hình ảnh này cũng giống như những người lính quốc gia đã ân cần giúp chúng tôi lên tàu Đại Dương vì họ nghĩ đây là nhóm tỵ nạn từ miền Trung ra Phú Quốc để tạm lánh chiến tranh.

Vừa đặt chân xuống đất thì mỗi người được phát một lon Coke lạnh và một trái táo vỏ còn căng mọng. Đây là lon Coke và trái táo ngon nhất trong suốt mấy chục năm nay. Trên đường lên lầu của mình, thấy các bà, các cô đang giặt quần áo với nước phong-tên và có xà bông đang hoàng mà mê cả mắt. Cái sang hơn nữa là có những nhà vệ sinh sạch sẽ chia ra nam, nữ rõ ràng, chẳng bù lúc trên tàu phải xài những nhà vệ sinh “dã chiến” được cất de ra khỏi thành tàu bằng những miếng ván mỏng manh. Chung quanh những chỗ đặc biệt này luôn luôn có người đứng nên ai mắc cỡ thì phải đợi đến khi trời tối. Mà khi trời tối thì cũng có yên thân đâu vì lúc gió thổi mạnh thì những tia nước biển tạt lên người, nhìn xuống thì thấy toàn một màu đen khiến sự sợ hãi, tưởng tượng càng trở nên dồi dào hơn. Thí dụ như nếu một chú cá mập nào đó đang lội gần tàu tự nhiên nổi hứng phóng lên để welcome mình thì có phải là mất mạng không? Đi nuôi cá đâu không thấy mà chỉ thấy mình trở thành miếng mồi ngon cho nó! Các chú cá mập háo ăn kia ơi, chúng tôi chỉ chia xẻ với các chú những gì chúng tôi có dư chứ đâu phải nạp cả cái mạng cho các chú đâu?

Nước ngọt đã giúp chúng tôi được tắm rửa sạch sẽ, không phải mặc đi, mặc lại những bộ đồ mà lúc nào cũng rít chình chịch vì gió và nước biển. Cái tốt hơn nữa là tôi không còn phải đi xuống cuối tàu vì ở đó đôi chân của tôi phải lẹ làng phóng qua, phóng lại để tránh “chất thải” như chàng Đoàn Dự đang biểu diễn màn “Lăng ba vi bộ” vậy. Lý do là tàu Đại Dương đã chở quá tải khi phải nhận thêm cả trăm người từ tàu Đông Hải. Nếu quá tải về số lượng người thì mọi chuyện khác cũng theo đó mà tăng lên.

Nhà chúng tôi ở là những căn lều kiểu nhà binh. Ở hai đầu đều có hai “cửa cái” để mình vén lên mà đi ra, đi vào. Giường ngủ là những ghê bố được kê thành hai dọc đối diện nhau nên cũng ấm cúng lắm. Mỗi lều chứa được cũng khá nhiều người nên gia đình nào ít con thì tha hồ mà ở. Chúng tôi cũng có lán giềng gần, đó là gia đình của anh chị Vũ Quý Hảo và hai con. Hai cháu lúc đó còn bé lắm, cháu gái tên Huyền, tên cháu trai thì tôi quên mất rồi.

Lều cho người tỵ nạn ở tại Subic Bay 1975

Cuộc sống của chúng tôi ở Subic Bay không xa hoa nhưng có những tiện nghi tối thiểu. Mỗi ngày chúng tôi chỉ cần chịu khó ra xếp hàng ở phòng ăn là sẽ có ba bữa sáng, trưa, chiều đều đặn. Thức ăn thì

quá nhiều nhưng vì chưa quen khẩu vị của Mỹ nên giai đoạn đầu cũng không mấy gì hấp dẫn. Những người phục dịch cho bữa ăn là người bản xứ. Họ mặc đồng phục trắng và đội nón cùng màu. Những người Phi Luật Tân này vui vẻ, lịch sự khi tiếp xúc với người tỵ nạn. Họ rất dễ thương.

Ban ngày thì được “Tắm bồn” đầy đủ và khi trời vừa sụp tối mọi người đi bộ lên đồi để xem phim hoạt họa. Những phim như Tom and Jerry, Road Runner hay những nhân vật như tweety bird, bunny wabbit với câu: “What’s up Doc”; chú heo con cà lăm, cà lạp nói: “That’s all folks” trong Looney Tunes Cartoons tôi vẫn nhớ trong lòng.

Còn nữa, mỗi lần nghe tiếng nhạc vui tai ở ngoài đường thì chúng tôi rất mừng vì biết xe cà-rem, cafe đang ở gần đâu đây. Muốn ăn kem hay uống cafe thì dễ như trở bàn tay, mình chỉ cần đứng vào hàng và mọi cái đều miễn phí. Tuyệt vời làm sao khi từ từ liếm tí cà rem (vì ăn nhiều sẽ mau hết!) vừa rảo bộ trên đường, hít thở không khí ở vùng vịnh và cùng sánh vai với người mình thương thì có bao nhiêu tiền cũng không thể mua được những giây phút này.

Subic Bay cũng cho tôi kỷ niệm khó quên là đi bắt hải sâm. Tiếng Anh gọi nôm na là sea cucumber, còn tiếng chuyên môn là holothurian. Nhớ hồi nhỏ đi câu thì bị ăn đòn, lớn lên thì lội xuống biển mà không cần đi đến chỗ sâu là có thể “Kéo” lên được một con hải sâm rồi đem đi nhát ông chồng của “Tui”. Hải sâm rất xấu xí và trơn như con lươn vậy nhưng không hiểu sao lúc đó tôi chẳng thấy sợ hay gớm là gì. Tôi không nhớ rõ nó bám vào đầu nhưng tôi thấy rất nhiều và kéo nó lên cũng

không phải là chuyện dễ. Cầm con hải sâm trong tay, tôi vừa cười, vừa đi bì bõm, vừa rượt anh Ngoạn; anh Ngoạn thì vừa cười vừa la oải oải.....Tôi chỉ đùa với ông xã của mình thôi vì mấy thưở mà chúng tôi đùa như con nít vậy. Tôi giữ khoảng cách vì nếu đứng quá gần, anh ấy sợ rồi lăn ra xỉu thì tôi phải làm sao đây???

Trải qua sự cực khổ trên tàu, bị Singapore từ chối, nỗi lo lắng khi phải vòng qua Việt Nam để đến bến bờ của Phi

Luật Tân, chúng tôi mới thật sự cảm thấy mình đã thoát hiểm. Những người lính hải quân Hoa Kỳ đã dang rộng cánh tay của mình mà nắm chắc lấy bàn tay của chúng tôi để chúng tôi không bị vấp ngã. Những người Phi vừa phải nấu nướng vừa lo mức thức ăn cho chúng tôi với khuôn mặt thân thiện khiến tôi thấy các anh dễ mến làm sao mặc dù thức ăn của các anh nấu có cà chua, ớt xanh rất khó ăn khi chưa quen với hương vị của nó. Những người chiêu phim, phục vụ cafe, kem mỗi tối để giúp chúng tôi tạm quên đi nỗi nhớ nhà, những người lo vệ sinh để chúng tôi được khỏe mạnh thì chúng tôi phải làm sao để trả hết ân tình này? Subic Bay là nơi người tỵ nạn tạm dừng chân nhưng đối với tôi đó là vùng đất lành với những con người tử tế, tốt bụng. Khoảng thời gian ở đó sẽ luôn sống mãi trong tôi.

PHỞ

*Phở là ngon nhất trên đời
Nên khi thấy nó không mời cũng ăn
Muốn ăn thì phải lảng xăng
Gọi cú điện thoại chạy phăng đến liền
Ta đây cùng với bạn hiền
Xi xà xì xụp ta liền dzô dzô
Mỗi người quất hết một tô
Đến khi no bụng ta rồ máy xe.*

Dừa Nước